

Diari de Girona

Diari de Girona, 08/05/22

Cent anys del tren a Puigcerdà

Puigcerdà està preparant la commemoració del centenari de l'arribada del tren. Amics de la Cerdanya li ha dedicat el Calendari Cerdà 2022 i l'Ajuntament està impulsant un seguit d'actes per donar-hi lluentor. Es pot dir que aquella fita va representar un abans i un després per la Cerdanya, fer el viatge des de Barcelona obligava a esmerçar-hi bona part del dia i de cop es va reduir a unes hores.

Aquesta efemèride, a l'igual que fa cent anys, hauria de implicar també als pobles d'un costat i altre de la frontera i també als ferrocarrils francesos, a fi de reivindicar la potenciació d'aquesta línia internacional.

Alguns dels protagonistes que feren possible que el 3 d'octubre de 1922 Puigcerdà es sumés a la xarxa ferroviària varen ser: el ministre francès Theophile Delcassé, natural de Pamiers, l'alcalde de Puigcerdà Pere Puig, i Rafael Gay de Montellà, natural de Vic. S'atribueix a Delcassé la prioritització del trajecte Ripoll-Aix les Termes per Puigcerdà davant del de Lleida-Sant Gironès. L'alcalde de Puigcerdà, Pere Puig, ja des de l'inici, es va convertir en un entusiasta del projecte i va ser el capdavanter d'una de les tres comissions gestores, en el seu nom, es va adreçar als alcaldes d'Osona, el Ripollès i a la Diputació de Girona demanant el seu recolzament. Gay de Montellà, a més de ser un dels impulsors de la comissió creada a Barcelona ens ha deixat un conjunt de cròniques, molt emotives sobre els fets que varen portar a la inauguració de la línia l'any 1929.

Un aniversari també obliga a fer balanç i entreveure el futur. Més enllà dels projectes, sense concretar, del desdoblament fins a Vic, el cert és que, oficialment, la línia està considerada com un ferrocarril regional per a passatgers i actualment, amb poques o nul·les idees per potenciar-ho. El projecte d'un tren de nit La Tor de Querol-París cada vegada es veu més llunyà. Actualment mentre que a l'Aragó i el sud de França hi ha un moviment molt actiu per la obertura de la línia ferroviària Canfranc-Pau, a Catalunya es pot dir que no hi ha cap iniciativa per potenciar el transpirinenc. L'Associació Transpirinenca que engloba Catalunya, Andorra i l'Arrieja, ha perdut el dinamisme de temps passats. Una mirada de futur porta a la aposta de la Unió Europea, de cara a 2030 y 2050, per la descarbonització i la substitució del transport per carretera per el ferrocarril. Més enllà, es preveu que, l'any 2060, el corredor atlàntic estarà saturat i serà necessari un traçat ferroviari pel Pirineu central. Les opcions, totes dues amb destinació a Tolosa de Llenguadoc, són des de Saragossa, amb un túnel per sota els Pirineus o des de Barcelona, amb un nou traçat ferroviari, per Puigcerdà, que pugui transportar mercaderies. La veritat és que, avui dia, mentre Aragó, amb el seu govern al davant, és molt actiu defensant la seva opció transpirinenca, a Catalunya, ni la Generalitat ni

les organitzacions cíviques plantegen aquesta aposta estratègica a la Unió Europea.

L'any 2029 amb el centenari de la connexió internacional Puigcerdà-La Tor de Querol, serà un bon moment per veure com avança la proposta aragonesa i si Catalunya es vol obrir a Europa pel Pirineu.